

Munkaegészségügy

A Munkástanácsok Országos Szövetsége által szorgalmazott követelmények a munkahelyi balesetek és a foglalkozási/foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzése, valamint a balesetet szenvedett, vagy megbetegedett dolgozók egzisztenciális biztonságának megteremtése érdekében

- A magyar munkavállalók **átlagosan 55 éves korukig** tudnak a munkavégzést nem korlátozó egészségkárosodás nélkül dolgozni. **Ez a szám Európában a legrosszabbak közé tartozik** (Dánia adata 65 év, Angliáé 70 év).
- A fenti adat fényében különös jelentőségű, hogy mit tehet a magyar **foglalkozás -egészségügyi ellátás** a kedvezőtlen folyamatok megfordítása érdekében, és milyen a **munkahelyi balesetet szenvedett, vagy megbetegedett munkavállalók létbiztonsága**.
- A foglalkozás egészségügyi szolgálatok célja a munkavállalók egészségének megőrzése/fejlesztése, a munkahelyi balesetek megelőzése. Erre szolgál például:
 - a munkavállalók rendszeres munka alkalmassági vizsgálata, valamint
 - a közreműködés a munkavégzésből és munkakörnyezetből adódó, a munkavállalók egészségére ártalmas kockázatok felmérésére és azok csökkentésére/ kiküszöbölésére irányuló tevékenységekben.
- A Munkástanácsok tapasztalatai szerint **az elmúlt évek hazai intézkedései, jogszabály módosításai, különösen a 2003-tól bekövetkezett átalakítások, nagymértékben megnehezítik, sok esetben ellehetetlenítik a foglalkozás-egészségügyet ezen célok elérésében, így veszélyeztetik a munkavállalók egészségét, jóvátehetetlen károkat okozva a népegészségügynek és a**

nemzetgazdaságnak is.

- **A foglalkozás- egészségügyi szolgáltatás kiválasztásában az áralku vált a legfontosabb tényezővé,** a munkáltató költség csökkentő motivációja meghatározó befolyást gyakorol a szolgáltató kiválasztására. Az alacsony ár azonban egyben alacsony szakmai minőséget is jelent, az árképzés így gazdaságossági és nem szakmai- minőségi kérdéssé válik!
- A mai szabályozás szerint **a munkáltató közvetlenül finanszírozza a foglalkozás-egészségügyet,** s bár szakmai felügyeletet nem gyakorolhat felette, a foglalkozás-egészségügyi orvos mégis kiszolgáltató helyzetben van a munkáltatóval szemben. Fontos lenne ezt a függőséget mielőbb megszüntetni, mert ez sokszor szakmai döntéseket is befolyásol (pl. a foglalkozási megbetegedések, fokozott expozíciók bejelentése terén). A jelenlegi finanszírozási gyakorlat így káros szakmai-minőségi következményekkel járhat. Ezért elengedhetetlen a **Foglalkozás-egészségügyi pénztár létrehozása,** amely a foglalkozás egészségügy anyagi függetlenségét biztosítaná.
- **Magyarországon nem épült ki a munkahelyi kockázatokat figyelembevevő, differenciált betegség- és balesetbiztosítási rendszer.** A munkáltatók függetlenül a kockázat nagyságától ugyanannyi járulékot fizetnek a munkavállalóik után, ami nem motiválja őket a kockázatok minimalizálásában. Így a megbetegedések, balesetek nyomán megváltozott munkaképességet, jövedelemvesztést, a megélhetés többletköltségét kompenzáló **kötelező biztosítási rendszer nem a munkáltatót, a kár okozóját, hanem a társadalom egészét terheli.**
- A munkavállalók nagyfokú egzisztenciális veszélyeztetettségét tovább növeli a **minimálbéren és feketén történő foglalkoztatás rendkívüli terjedelme, a tőkehiányos kisvállalkozások nagy száma.** Utóbbiak

képtelenek vállalni a munkáltató hibájából bekövetkező egészségkárosodás miatti kártérítés költségeit, inkább felszámoltatják a céget, és újat alapítva folytatják tovább a felelőtlen foglalkoztatást.

- A munkavállalók egészségének védelme, egzisztenciális biztonságuk megteremtése **azonnali beavatkozást kíván.**

Ezért követeljük:

- A foglalkozás-egészségügy feladatai elvégzéséhez szükséges egységes, átfogó **foglalkozás-egészségügyi törvény** megalkotását! Ez 5 millió foglalkoztatott egészségét érintő ügy! A törvénynek garantálnia kell a **beutalási rend visszaállítását, a finanszírozási függetlenséget,** valamint a **szakmai felügyelet (megyei és országos szakfőorvosi felügyelet) megerősítését, ennek egyik kulcselemként a hatósági jogkör visszaállítását.**
- **A kötelező baleseti és betegségi munkáltatói felelősségbiztosítási rendszer bevezetését valamennyi foglalkozási szakágra,** de leghamarabb a kiemelt baleseti és megbetegedési kockázatókat hordozó **foglalkozásokra,** mint a **bányászat, a járművezetés, a szállítás-rakodás, a betegápolás, a fafeldolgozás, a vegyipari munkakörök, a kohászat és fémfeldolgozás, a magas-és mélyépítés, a fokozott pszichés megterhelés alatt dolgozókra, valamint az összes olyan éjszakai műszakban dolgozóra, akiknek az éjszakai műszakban eltöltött munkaideje eléri a ledolgozott munkaidő egyharmadát.**
- **A Munkavédelmi Hatóság feladatai közé kerüljön be a kötelező munkáltatói felelősség biztosítás meglétének ellenőrzése,** a szakszervezetek pedig delegáljanak képviselőt a Munkavédelmi Hatóság felügyeletét ellátó testületbe.